

๑
บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญของบทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้นำการแต่งละครพูดแบบตะวันตกโดยเฉพาะที่รับอิทธิพลมาจากการละครอังกฤษและฝรั่งเศสเข้ามาในการละครไทย ละครพูดของพระองค์เป็นศิลปะแบบใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตอย่างใกล้ชิดกว่าบทละครพูดของไทยในสมัยนั้น / เนื่องจากบทละครส่วนใหญ่ของพระองค์สามารถสะท้อนภาพชีวิตคนและสังคมร่วมสมัยได้อย่างสมจริง จึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้ร่วมสมัยอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งกว่าบทละครพูดอื่น พระองค์จึงทรงสามารถไขบทละครพูดเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสนอข้อคิด อบรมสั่งสอน ตลอดจนปลุกใจราษฎรให้เกิดความสามัคคี ความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์โดยผ่านความสนุกเพลิดเพลินในการชมละคร นอกจากนั้นบทละครพูดของพระองค์ยัง เป็นแบบฉบับของละครพูดยุคต่อมาในการละครไทย และในปัจจุบันนี้บทละครพูดของพระองค์กลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในวรรณกรรมไทย กลายเป็นวรรณคดีประจำชาติที่นักเรียน นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านสนใจศึกษาในแงต่างๆกันอย่างกว้างขวาง แต่การศึกษาในแง่อิทธิพลของการละครตะวันตกในบทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน และเนื่องจากการศึกษามติของพระองค์ในแนวต่างไปนี้ จะทำให้การศึกษาบทละครพูดของพระองค์ลึกซึ้ง และขยายขอบเขตไปจากเดิม ดังนั้นในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนจึงมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาอิทธิพลของการละครตะวันตกโดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลของการละครอังกฤษและฝรั่งเศสในบทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑. จมื่นอมรรตวรักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช), พระราชนิพนธ์ก็สำคัญในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่องพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖ (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๑), หน้า ๗๓.

๒. สมมุติฐานในการศึกษา

บทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้รับอิทธิพลมาจากการละครตะวันตกโดยเฉพาะการละครอังกฤษและฝรั่งเศส

๓. ขอบเขตและวิธีการศึกษาวิจัย

๓.๑ ขอบเขตในการศึกษาวิจัย

๓.๑.๑ ศึกษาบทละครต้นฉบับภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส เพื่อวิเคราะห์วิธีการในการแต่งบทละครพูดต้นฉบับ บทละครต้นฉบับภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสที่นำมาศึกษาวิเคราะห์นี้ เป็นบทละครของนักประพันธ์อังกฤษและฝรั่งเศสที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำมาแปลเป็นบทละครไทย มิได้รวมถึงบทละครพูดที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาไทยทั้งนี้เพราะวิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาอิทธิพลของการละครตะวันตกโดยเฉพาะการละครอังกฤษและฝรั่งเศสในบทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อพิจารณาว่า พระองค์ทรงนำอิทธิพลวัฒนธรรมทางการละครตะวันตกนี้มาทำให้เกิดประโยชน์อย่างใดบ้างต่อการละครไทย มิได้สนใจการแต่งบทละครกลับคืนสู่การละครตะวันตกดั้งเดิม

๓.๑.๒ ศึกษาบทละครพูดประเภทแปล และแปลมาจากบทละครตะวันตก และบทละครพูดที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เองแต่แสดงอิทธิพลของบทละครพูดตะวันตก และวิเคราะห์วิธีการที่พระองค์ทรงใช้ในบทละครไทยว่า ทรงนำวิธีการจากบทละครต้นฉบับประการใดบ้างมาใช้ในการพระราชนิพนธ์บทละครพูดภาษาไทย ในการศึกษาบทละครพูดเหล่านี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะบทละครพูดที่มีลักษณะ เป็นบทละครพูดอย่างแท้จริง คือ มีการสนทนาโต้ตอบระหว่างตัวละครด้วยภาษารอยแก้วสวน (prose) เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินเรื่อง บอกเรื่องแก่อุซบ และในขณะที่เดียวกันก็เปิดเผยลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละคร มิได้ศึกษาบทละครพูดสลับคำ เช่น เรื่องวังที่ วิวาทพระสมุท ทนามยกเอาทนายบาง และตั้งจิตคิดคลั่ง

บทละครพูดที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาวิจัยอิทธิพลของการละครตะวันตกในบทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๘ เรื่อง โดยแบ่ง

เป็นบทละครต้นฉบับภาษาอังกฤษ ๘ เรื่อง (จากจำนวนบทละครต้นฉบับภาษาอังกฤษที่พระองค์ทรงนำมาแปลเป็นบทละครไทยทั้งสิ้น ๑๑ เรื่อง) บทละครต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส ๕ เรื่อง (จากจำนวนบทละครต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสที่พระองค์ทรงนำมาแปลเป็นบทละครไทยทั้งสิ้น ๘ เรื่อง) บทละครแปล ๒ เรื่อง บทละครแปลง ๑๓ เรื่อง (จากจำนวนบทละครแปลงทั้งสิ้น ๑๘ เรื่อง) และบทละครที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เอง ๒๐ เรื่อง

การที่ผู้วิจัยไม่สามารถนำบทละครต้นฉบับทั้งภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสทุกเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำมาพระราชนิพนธ์เป็นบทละครไทยมาศึกษาได้ เพราะ ต้นฉบับบทละครเหล่านั้นซึ่งเป็นบทละครในศตวรรษที่ ๑๘ หรือต้นศตวรรษที่ ๒๐ เป็นบทละครชั้นรอง จึงเป็นการยากที่จะเสาะหามาศึกษาได้ครบโดทุกเรื่อง และเป็นสาเหตุทำให้ผู้วิจัยมีใ้ค้นพบบทละครแปลงซึ่งมาจากบทละครต้นฉบับเหล่านั้นมาใช้วิเคราะห์ศึกษาค้นคว้า เพราะถ้านำต้นบทละครแปลงมาวิเคราะห์โดยลำพัง อาจได้ผลวิเคราะห์ที่ผิดเพี้ยนจากความเป็นจริง บทละครแปลงที่ไม่ได้นำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ทั้งสิ้น ๕ เรื่อง ดังนี้ บทละครเรื่อง เกินทองการ(๒๔๕๓) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลมาจากบทละครฝรั่งเศส เรื่อง Poulailier ของ ทริสแต็ง แบร์นาร์ด (Tristan Bernard) บทละครแปลงเรื่อง ตอแร็บลูก(๒๔๕๕)จากบทละครภาษาอังกฤษของ เพิร์ล ฮัมฟรีย์ (Pearl Humphrey) บทละครเรื่อง ร.ต.ล. นนทรี(๑๖ พ.ค. ๒๔๕๕) ที่ทรงแปลมาจากบทละครฝรั่งเศสของ อาร์ทูร มอเรอซ์ กับ ยี. เปร์ราร์ด บทละครเรื่องหาเมียให้แก้ว(๒๔๖๔)ซึ่งมาจากบทละครอังกฤษเรื่อง Her Husband's Wife ของ เอ.อี. โทมัส (A.E. Thomas) และบทละครเรื่อง นิควินัย (๒๔๖๕)ซึ่งมาจากบทละครอังกฤษเรื่อง French Leave ของริจินัล เบิร์กดี (Riginal Berkeley)

บทละครที่มิได้นำมาวิเคราะห์นั้นได้ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิทธิพลของการละครตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการละครอังกฤษและฝรั่งเศส ในบทละครพูดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวขาดความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ เพราะบทละครต้นฉบับเท่าที่หาได้และบทละครแปลง รวมทั้งบทละครที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เอง มีจำนวนมากเพียงพอในการวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นอิทธิพลของการละครตะวันตกในบทละครไทยและวิธีการใช้อิทธิพลเหล่านั้นในบทละครไทย

ใ้ด้อย่างชัดเจนเพียงพอแล้ว

นอกจากนี้ผู้วิจัยก็ได้นำบทละครพระราชนิพนธ์ที่ยังไม่จบมาใช้ในการวิเคราะห์
ไ้ดแก บทละครเรื่องตักแตน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลมาจากบท
ละครฝรั่งเศสเรื่อง **Les Sauterelles** ของ **Emile Fabre** และ
เรื่อง เกียรติยศผู้ (มีต้นฉบับลายพระหัตถ์อยู่เพียง ๑๑ หน้า) ซึ่งมาจากบทละครฝรั่งเศส
เรื่อง **L'Honneur Japonais** ของ **Paul Bourde Anthelme**.

๓.๒ วิธีทำการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาบทละครเรียงลำดับตามอิทธิพลของการละครตะวันตกที่ปรากฏในการพระ
ราชนิพนธ์บทละครดังนี้

๓.๒.๑ วิเคราะห์ต้นฉบับบทละครอังกฤษสมัยแรกเรื่อง **The Rivals** และ
เรื่อง **The School for Scandal**

* ๓.๒.๒ วิเคราะห์บทละครแปลเรื่อง ซิงนางและนิศาตโมสร เปรียบเทียบกับ
บทละครต้นฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อหาเกณฑ์ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้
ในการพระราชนิพนธ์บทละครแปล

๓.๒.๓ วิเคราะห์ต้นฉบับบทละครฝรั่งเศสและบทละครแปล เพื่อพิจารณาวิธีการ
และ เกณฑ์ที่พระองค์ทรงใช้ในการพระราชนิพนธ์บทละครจากฝรั่งเศส

๓.๒.๔ วิเคราะห์บทละครแปลและแปลที่มาจากบทละครอังกฤษสมัยหลัง เพื่อพิจารณา
ว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำวิธีการจากบทละครต้นฉบับประการใดบ้างที่
แตกต่างจากวิธีการในบทละครอังกฤษสมัยแรกมาทรงใช้ในบทละครแปล และพิจารณาการใช้
เกณฑ์หลักที่พระองค์ทรงใช้ในการพระราชนิพนธ์บทละครแปลให้เป็นไทยในบทละครเหล่านั้น

๓.๒.๕ วิเคราะห์บทละครที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราช
นิพนธ์ด้วยพระองค์เอง โดยวิเคราะห์อิทธิพลของการละครตะวันตก เกณฑ์เฉพาะที่พระองค์ทรง
ใช้ในการทรงพระราชนิพนธ์บทละคร และพระราชนิพนธ์บทละคร และพระราชนิพนธ์บทละครเหล่านั้น
เพื่อหาลักษณะเฉพาะของบทละครที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เอง

๒ ม.ล.ปิ่น มาลากุล. งานละครของพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๐๘), หน้า ๒๔๕.

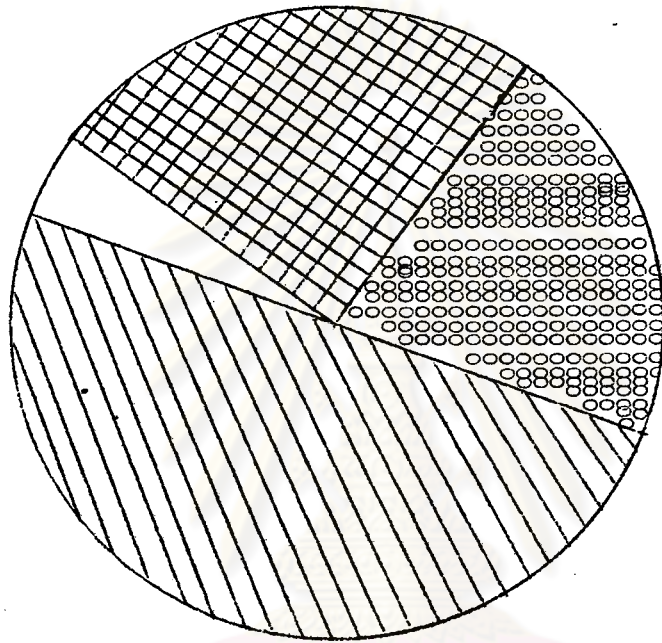
๓.๒.๖ ประเมินคุณค่าของบทละครไทยที่รับอิทธิพลจากกวีละครตะวันตก

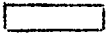
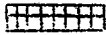

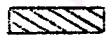
๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- ๔.๑ ทำให้ทราบที่มาและอิทธิพลของการละครตะวันตกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การละครอังกฤษ และฝรั่งเศสที่มคอบทละครพดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ๔.๒ ชยบายขอบเขตการศึกษาบทละครพดพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในฐานะวรรณกรรมไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เทาที่เดิมมีการศึกษาบทละครเหล่านี้ ส่วนใหญ่มักเป็นการศึกษาในแง่เป็นบทละครที่คเพราะ มีคติสอนใจสำหรับผู้เอน และมีการใช้ภาษาที่คโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละเรื่อง การศึกษาในแง่อิทธิพลของการละครตะวันตกในบทละครพดพระราชนิพนธ์ ช่วยใ้เอนทราบที่มาของบทละครพด วิธีการต่าง ๆ ที่ทรงใช้ในการพระราชนิพนธ์บทละครแต่ละเรื่อง และความสำเร้งของบทละครพระราชนิพนธ์ในฐานะวรรณกรรมการแสดงที่คมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชีวิตจริง และมีอิทธิพลตอสนิยมในการละครของชาวไทยในสมัยนั้นโดยตรง ความรู้เหล่านี้จึงช่วยใ้เอนสนใจศึกษามคอบทละครพดพระราชนิพนธ์สามารถเข้าใจบทละครใ้คกว้างขวาง ดึกนั้งขึ้น และสามารถเข้าใจลักษณะอัจฉริยภาพทางการละครของพระองค์ท่านใ้คยิ่งขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิแสดงประเภทของบทละครพระราชนิพนธ์ที่ใช้ในการศึกษา

	บทละครพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่๖ทั้งสิ้น ๕๐ เรื่อง	= ๑๐๐ %
	บทละครแปล ๒ เรื่อง	= ๕ %
	บทละครแปลงจากบทละครอังกฤษ ๑๐ เรื่อง	= ๒๕ %
	บทละครแปลงจากบทละครฝรั่งเศส ๘ เรื่อง	= ๒๐ %
	บทละครที่รัชกาลที่๖ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นใหม่ ๒๐ เรื่อง	= ๕๐ %

หมายเหตุ ไม่รวมบทละครพระราชนิพนธ์ที่ยังไม่จบ